

Indikaattorit

Starttikoulutus 28.10.2025

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**KYMEN
LAAKSON
LIITTO**

Indikaattorit

- Vaikuttavuuden aikaansaaminen, mittaaminen ja tuloksellisuus ovat tärkeitä.
 - Mitataan ennen kaikkea hankkeiden tuottamalla indikaattoreilla.
- Indikaattorien määrittelyä annetaan tarkalle tasolle.
 - RCO- ja RCR-alkuiset indikaattorit ovat komission määrittelemiä ja NO- ja NR-alkuiset kansallisesti määriteltäviä.
- Indikaattorien jäljitysketjun tärkeys korostuu entisestään.
 - **Avainsana: todennettavuus.**

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Yleistä indikaattoreista

- Indikaattorit syntyvät hankkeen sisällöllisen toteutuksen seurauksena.
 - Tulee olla todennettavissa.
- Tuotoksia ja tuloksia seurataan tuotos- ja tulosindikaattorien avulla.
 - Tuotokset kuvaavat määriä eli toiminnan volyymia.
 - Tulokset kuvaavat toiminnan välittömiä aikaansaannoksia.
- Indikaattorien kertymistä seurataan koko hankkeen ajan.

Valtioneuvoston asetus hankkeiden rahoittamisesta 29 § ”...tuen saajan selvityksestä on käytävä ilmi, miten hankkeelle asetetut tavoitteet on toteutettu, sisältäen indikaattoritiedot...”

Euran täyttöohjeesta löytyy hyvät kuvaukset indikaattoreiden sisältöihin. ➡

? Sivun täyttöohje

Määrälliset tavoitteet yleistä

[Lue lisää](#) ➡

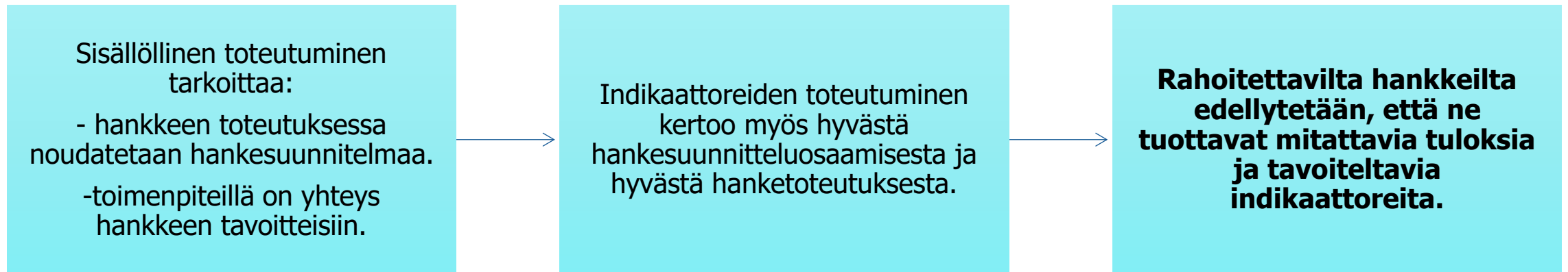
Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Indikaattorit hankkeen toteutumisen mittareina

Tarvittaessa muutoshakemuksella voidaan suunnata hankkeen toimenpiteitä uudestaan.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Hankkeessa käytössä olevat indikaattorit

- Ohjelma-asiakirjassa määritellään kutakin erityistavoitetta koskevat tuotos- ja tulosindikaattorit.
- Hankettasi koskevat indikaattorit riippuvat valitusta erityistavoitteesta.
 - Kaikkiin käytössä oleviin indikaattoreihin ei ole tarvinnut asettaa tavoitetta.
 - Kuitenkin seurantaraporteilla tulee raportoida myös niitä indikaattoreita koskevat mahdolliset tuotokset, joihin ei ole asetettu tavoitetta hankesuunnitelmassa.
- Indikaattorien tavoitetasot hankkeittain.
 - Ryhmähankkeissa osatoteuttajittain.

Arviot määrällisistä tavoitteista

📄 Vastaavat toteumatiedot tulee ilmoittaa seurantaraporteilla

Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot määrällisistä tavoitteista

Toimintalinja

1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite

1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

📄 Ilmoita toimintalinjan ja erityistavoitteen mukaiset arviot määrällisistä tavoitteista.

Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori
RCO04	Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset
RCO10	Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa
NO02	Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot
NO03	Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset
RCO07	Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Luotettavuus ja oikeellisuus

- **Tietojen luotettavuus kaiken perusta.**
 - Indikaattorien määritelmien ymmärtäminen.
 - Aukoton jäljitysketju ja dokumentointi.
 - Raportointi.
- Ennakoiva tekeminen on laadunhallinnan keino.
- Suunnitelmien realistisuus ja toteutumien oikeellisuus.

Mieti laadunhallinnan keinoja ja luo menettelyt heti hankkeen alusta alkaen:

- *Mitä indikaattorit tarkoittavat omassa hankkeessa? Minkä toimenpiteiden seurauksena ne syntyy?*
- *Miten todennan syntyneet indikaattorit? Mitä dokumentteja tarvitsen?*

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Toteutumisen seuranta

- Indikaattorien toteutumista seurataan hankkeen aikana.
 - Seurantaraportit.
 - Ohjausryhmä.
 - Seuraa hankkeen tavoitteita ja vaikuttavuutta (ml. suunnitelmassa esitetyt tulosindikaattorit).
 - Varmennuskäynnit.
- Tiedon oikeellisuuden varmistaminen.
 - **Riittävä dokumentaatio ja sen arkistointi = jäljitysketju.**
 - Rahoittaja voi pyytää nähtäväkseen selvitystä indikaattoreista ja näistä todentavista dokumenteista.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Jäljitysketju – dokumentointi!

- Tuensaaja kerää osallistuvilta organisaatioilta indikaattoritiedot kirjallisesti, esim. sähköposti.
 - Sähköpostista tulee ilmetä lähettäjän lisäksi **organisaation nimi**
→ yhdistää tiedon Euran organisaation lomakkeeseen.
 - Osa **aukotonta jäljitysketjua**.
- Tuensaajan on **arkistoitava** saamansa **dokumentit**.
 - Jäljitysketju on osoitettavissa mahdollisessa tarkastustilanteessa.

Luo hankkeelle alusta alkaen toimiva dokumentointitapa.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Raportointi

- Indikaattorit raportoidaan osana seurantaraporttia maksatuskausittain.
- Selitekenttä on avain jäljitysketjuun: Yhteys dokumentaation.
- Selitteet eivät ole EURA 2021 -järjestelmässä pakollisia, mutta **Uudenmaan liitto edellyttää täyttämään selitteet.**
 - Selitteen tehtävä on avata rahoittajalle numeerisen tiedon sisältöä. Kerro ytimekkäästi mistä toimenpiteestä on kyse.
- Indikaattorien raportointi on kumulatiivista = **hankkeen kokonaiskertymä hankkeen alusta seurantajakson loppumiseen asti.**
 - Aiemmin raportoidut tiedot säilyvät.
 - Lisätään kyseisellä raportointijaksolla syntyneet uudet indikaattorit.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Mitä voi raportoida?

- Hankkeen voidaan katsoa aikaansaaneen tuotoksen tai tuloksen, kun niiden syntymiseen on vaikuttanut jokin **konkreettinen hankkeen tarjoama kehityspanos**.
 - Jos yritys/organisaatio voisi potentiaalisesti saavuttaa yhdessä tai useammassa indikaattorissa asetetun tavoitteen, niin silloin yritys/organisaatio täyttää osallistumisen määritelmän.
- Lyhytaikainen osallistuminen esim. seminaariin/tapahtumaan tai yksittäinen puhelinneuvonta ei ole sellaista osallistumista, joka kerryttää indikaattoreita.
- Yrityksen määritelmä: Yrityksellä tarkoitetaan organisaatioita, jotka ovat organisaatiotyyppiltään mikroyrityksiä, pienyrityksiä, keskisuuria yrityksiä tai suuryrityksiä.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Indikaattorit syntyvät hankkeen toimenpiteiden tuloksena

- **Hankkeen toteutuneiden toimenpiteiden ja raportoitavien indikaattorien välillä on oltava selkeä yhteys.**
- Hyvä esimerkki:

Hanke tuottaa myös sopeutumissuunnitelman ja tätä tukevia indikaattoreita:

- tuotettu raportti Uudenmaan haavoittuvuudesta ja altistumisesta ilmastonmuutoksen vaikutuksille (Toimenpide 1.1) tukee indikaattoria RC027
- tuotettu kuvaus Uudenmaan haavoittuvuudesta ja altistumisesta (Toimenpide 1.3) tukee indikaattoria RC027
- tuotettu kuvaus alueen ilmastoriskeistä ja näiden riskitekijöiden luonteesta (Toimenpide 1.2, indikaattori NR10)
- Lopulta tuotetaan alueellinen sopeutumissuunnitelma (Toimenpide 3.3, indikaattori RC027), valmistunee loppuvuodesta 2025.

Lisäksi toimintamallien kuvaukset on aloitettu valmistuneiden prosessien pohjalta, ja ne ovat valmistuneet hankkeen edetessä:

- Kuvaus alueellisen riski- ja sopeutumistarkastelun toimintamallista (Toimenpide 3.1, indikaattori NR01)
- Malli sopeutumistarkastelun kytkemisestä alueelliseen ennakointityöhön (Toimenpide 3.2, indikaattori NR01)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**KYMEN
LAAKSON
LIITTO**

Ryhmähankkeiden raportointi

- Tulokset / aikaansaannokset merkitään yksittäisen toimenpiteen osalta vain kerran yhden osatoteuttajan seurantaraporttiin.
 - Selitteen kirjaus korostuu, auttaa havaitsemaan päällekkäistä raportointia.
- Toimenpide/osallistunut yritys raportoidaan vain yhden osahankkeen raportissa.
 - Muut samaan toimenpiteeseen osallistuneet osatoteutukset merkitsevät nollan (tai tyhjä), selitteeseen voi kirjata tiedon yhteisestä toimenpiteestä.

Yhteinen toimintatapa tietojen keruuseen, esim. jaettu dokumentti, johon koko ryhmähankkeen indikaattorit kootaan.

→ Kaikilla osatoteutuksilla näkymä, mitä on raportoitu.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

Hankkeen (osa)toteuttajaa ei voi raportoida hankkeeseen osallistuvana organisaationa

- Lähtökohtaisesti ryhmähankkeessa ei raportoida muita hankkeen osatoteuttajia oman hankkeen osallistuneiksi organisaatioiksi.
- Toteuttajat ovat yhdessä toteuttamassa hankkeen tavoitteita, eivätkä näin ollen ole hankkeen kohderyhmää, jolle toimenpiteitä tehdään.
- Osatoteuttajat raportoivat omalla seurantaraportillaan omaan tuensaajaorganisaatioonsa syntyneet indikaattorit.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Ennakkokysymys: Tarkastetaanko ilmoitettujen indikaattorien kelpoisuus maksatusjaksokohtaisesti vai "könttänä"?

Vastaus: Maksatusjaksokohtaisesti kunkin seurantaraportin tarkastamisen yhteydessä.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Tuotos- ja tulosindikaattorit

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Tuotosindikaattorit

		ET 1.1	ET 1.2	ET 1.3	ET 2.1	ET 2.2	ET 2.3	ET 7.1
RCO04	De minimis -tukea saaneet yritykset	X	X	X	X	X	X	X
RCO05	Uudet tuella aikaansaadut yritykset			X				X
RCO07	Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	X						X
RCO10 / NO05	Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	X	X		X	X	X	X
RCO14	Digipalvelujen ja -sovellusten kehittämiseen tukea saaneet julkiset organisaatiot		X					
RCO15	Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti, yrityksiä/vuosi			X				
RCO74	Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä	X	X	X	X		X	
RCO75	Tuen piiriin kuuluvat yhdennetyt aluekehitysstrategiat	X	X	X	X		X	
NO02	Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot	X	X		X	X	X	
NO03	Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset	X	X		X		X	
NO04	Digitaalisten innovaatiokeskittymien (DIH) palveluja käyttävät yritykset ja julkiset organisaatiot		X					
RCO26	Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi rakennettu tai parannettu vihreä infrastruktuuri, hehtaari					X		
RCO27	Kansalliset/alueelliset/paikalliset ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategiat					X		

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Tuotosindikaattorit, jotka EURA-järjestelmä laskee automaattisesti

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

EURA 2021 -järjestelmä laskee eräät indikaattorit automaattiset

- EURA 2021 -järjestelmä laskee eräitä indikaattoreita automaattisesti eikä tuen saajan tarvitse itse syöttää niitä järjestelmään.
- Tällaisia ovat:
 - RCO04 De minimis -tukea saanut yritys
 - RCO10 / NO05 Yritys yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa
 - NO04 Digitaalisten innovaatiokeskittymien (DIH) palveluja käyttävät yritykset ja julkiset organisaation
 - RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä
 - RCO75 Tuen piiriin kuuluvat yhdennetyt aluekehitysstrategiat
- Toistaiseksi näitä indikaattoreita ei näy seurantaraportin yhteenvedossa.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

RC004 De minimis -tukea saanut yritys

(ET 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 7.1)

- Tuen saaja ei erikseen ilmoita indikaattorin toteumaa seurantaraportilla.
- Indikaattorin toteumatieto kerätään niistä hankkeista, joissa on mukana de minimis -tukea saavia yrityksiä.
- Toteumaan lasketaan kaikki seurantaraportille merkityt osallistuvat organisaatiot, joille on hankepäätöksellä myönnetty de minimis -tukea.
 - [Yrityksen de minimis -tuki-ilmoitus](#)
(ennen toimenpiteen toteutusta, liitteenä hankesuunnitelmassa)

Hankepäätös

Hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina osallistuvat taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt

Organisaation nimi	Y-tunnus	Tukitoimenpiteen nimi	Tukitoimenpiteen markkinahinta, €	Organisaation maksuosuus, €	Myönnetyn tuen määrä, €	Tuen myöntämispäivämäärä
--------------------	----------	-----------------------	-----------------------------------	-----------------------------	-------------------------	--------------------------

Muodostavat tämän indikaattorin jäljitysketjun

- **Seurantaraportin liitteeksi:**
[Tiedoksianto myönnetystä de minimis](#) -toimenpiteestä ja dokumentaatio sen toimittamisesta.

RCO10/NO05 Yritys yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

- Tuen saaja ei erikseen ilmoita indikaattorin toteumaa seurantaraportilla.
- Indikaattorin toteumatieto kerätään niistä hankkeista, jotka rahoittaja on luokitellut hakemuksen viranomaiskäsittelyssä indikaattorien keräämistä ohjaavalla luokittelutiedolla ”Tutkimus- ja kehittämisorganisaation vetämä hanke (RCO10/NO05)”.
 - Käytössä kaksi eri koodia, riippuen erityistavoitteesta.
- Toteumaan lasketaan mukaan kaikki seurantaraportille merkityt osallistuvat organisaatiot, jotka ovat organisaatiotyypiltään mikro-, pien-, keskisuuria tai suuryrityksiä.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

NO04 Digitaalisten innovaatio- keskittymien (DIH) palveluja käyttävät yritykset ja julkiset organisaatiot (ET 1.2)

- Tuen saaja ei erikseen ilmoita indikaattorin toteumaa seurantaraportilla.
- Indikaattorin toteumatieto kerätään niistä hankkeista, jotka rahoittaja on luokitellut hakemuksen viranomaiskäsittelyssä indikaattorien keräämistä ohjaavalla luokittelutiedolla "Digitaalisia innovaatiokeskittymiä tukeva hanke (NO04)".
- Toteutumaan lasketaan mukaan kaikki seurantaraportille merkityt organisaatiot, jotka ovat organisaatiotyyppiltään mikroyrityksiä, pienyrityksiä, keskisuuria yrityksiä, suuryrityksiä, ammatillisia oppilaitoksia, ammattikorkeakouluja, kuntia, kuntayhtymiä, muita julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä, tutkimuslaitoksia, valtion viranomaisia ja yliopistoja.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

RC074 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

RC075 Tuen piiriin kuuluvat yhdennetyt aluekehitysstrategiat

- Koskee vain kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemihankkeita.
- Edellyttää rahoittajan hankkeelle tekemää luokittelua.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Tuotosindikaattorit, jotka tuensaaja raportoii

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

RC005 Uusi tuella aikaansaatu yritys (ET 1.3, 7.1)

- Uusi yritys on Tilastokeskuksen määritelmän mukaan yritys, kun siitä tulee työnantaja tai kun se tulee arvonlisäverovelvolliseksi.
- **Selite:** Kerro, miten hankkeen toimenpiteet ovat edistäneet kyseisen yrityksen syntymistä.
- Huom. Usein samalle yritykselle voi raportoida myös indikaattorin *NR03 Pk-yritys, joka aloittaa uuden liiketoiminnan*.

RC005	Uusi tuella aikaansaatu yritys
	Kyllä
	Selite
	Perustin oman Y-tunnuksen kurssiin osallistumista varten, ja tarkoituksena on laskuttaa sen kautta nykyisten lisäksi aikanaan myös ekotyötä, kuten ekoassaroitinta tai ekomanagerointia AV-tuotannoissa

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

RC007 Yhteiseen tutkimushankkeeseen osallistuva tutkimusorganisaatio (ET 1.1, 7.1)

- Yhteiseen tutkimushankkeeseen osallistuu vähintään yksi tutkimusorganisaatio ja vähintään yksi kumppaniorganisaatio (yritys, toinen tutkimusorganisaatio tms.). Yhteistyö TK-toiminnassa voi olla uutta tai olemassa olevaa ja sen tulisi kestää ainakin hankkeen keston ajan. Indikaattori kattaa aktiivisen osallistumisen tutkimushankkeeseen.
 - Tutkimusorganisaatioiksi luokitellaan lähtökohtaisesti yliopistot, korkeakoulut ml. AMK:t, ja tutkimuslaitokset. Tutkimusorganisaatioksi voi lukea myös valtion viranomaisen, kunnan elinkeinoyhtiön, muun julkisoikeudellisen oikeushenkilön tai säätiön, mikäli se täyttää seuraavan määritelmän: Tutkimusorganisaatio on organisaatio, jonka ensisijainen tavoite on harjoittaa itsenäisesti perustutkimusta, teollista tutkimusta, tai soveltavaa tutkimusta ja siihen liittyvää kehittämistä, sekä levittää niistä saatuja tuloksia kouluttamalla, julkaisuilla ja muilla tavoin tietoa ja osaamista siirtämällä.
- **Selite:** Nimeä, mihin tutkimushankkeeseen kyseinen tutkimusorganisaatio on osallistunut ja miten. Kerro myös kumppaniorganisaatio(t) ja kuvaa toteutunutta yhteistyötä. Voit kuvata hankkeen panosta yhteisen tutkimushankkeen käynnistämiseen/toteuttamiseen.

RCO14 Digipalvelujen ja -sovellusten kehittämiseen tukea saava julkinen organisaatio (ET 1.2)

- Jos osallistuva organisaatio on saanut tukea digipalvelujen ja -sovellusten kehittämiseen, ja on jokin seuraavista organisaatiotyypeistä: kunta, kuntayhtymä, muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö tai valtion viranomainen, vastaa Kyllä. Muissa tapauksissa vastaa Ei.
- **Selite:** Nimeä digipalvelu tai -sovellus, jonka kehittämistä hanke on tukenut.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Hyvä esimerkki indikaattorin RCO14 raportoinnista

RCO14 Digipalvelujen ja -sovellusten kehittämiseen tukea saava julkinen organisaatio

Kyllä

Selite

☐ kaupungille kehitetään julkisten kiinteistöjen energiatehokkuuteen digitaalista ja älykkäästi ohjautuvaa pilottiratkaisua, joka perustuu kuntien tarpeisiin ja toteutetaan yhteistyössä kuntien ja yrityksien kanssa.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

RC015 Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti, yrityksiä/vuosi (ET 1.3)

- Uusi, tuella perustettava yrityshautomo tai -kiihdyttämö: Merkitse arvio niiden yritysten määrästä vuositasolla, mitä sillä on kapasiteettia palvella.
- Olemassa oleva, tuella laajennettava yrityshautomo tai -kiihdyttämö: Merkitse arvio niiden yritysten määrästä vuositasolla, mitä sillä on kapasiteettia palvella laajenemisen ansiosta. Palveltavien yritysten määrä raportoidaan laajenemisen osalta, ei kokonaismäärää.
- **Selite:** Nimeä, mistä yrityshautomosta tai -kiihdyttämöstä on kyse. Kuvaa myös hankkeen panosta yrityshautomon tai -kiihdyttämisen perustamiseen/kehittämiseen.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot (ET 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3)

- Merkitse yhteiskehittämistä tukeneiden alustojen ja verkostojen määrä. Verkostot ovat johdettuja ja toiminnaltaan organisoituja yhteisöjä. Alustoilla tarkoitetaan fyysisiä tai digitaalisia kokeilu- ja testiympäristöjä. Verkostot ja alustat, joissa yhteiskehittäminen tapahtuu, voivat olla uusia tai jo olemassa olevia.
- **Selite:** Nimeä jokainen raportoitu alusta/verkosto. Kuvaa, miten kyseistä alustaa/verkostoa on hyödynnetty hankkeessa toteutuneessa yhteiskehittämisessä.
- Huom. Usein tämä indikaattoritoteuma kannattaa merkitä tuensaajaorganisaation taustalomakkeelle. Hankkeen aikana verkostossa tai alustalla toteutuneessa yhteiskehittämisessä mukana oleville yrityksille voi toteutua indikaattori *NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuva yritys*.

Hyvä esimerkki indikaattorin N002 raportoinnista

N002

Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot

kpl

3

Selite

Hankkeessa kootaan ja kehitetään sopeutumisen verkostoja, joita voidaan tunnistaa ainakin kolme:

- Nykyisen ilmastotyön alueellisen ilmastoyhteistyöryhmän työn kehittäminen myös sopeutumistyötä tukevaksi. Verkoston toiminta ja työ sen kehittämisen parissa on jatkuvaa työtä. Verkostolle esitellään [REDACTED] hankkeen tuloksia ja tuotoksia sekä osallistetaan heitä mukaan prosessiin.
- Hankkeen aikana koottiin alueellisen asiantuntijaryhmiä, jota hyödynnettiin esim. riskitarkastelujen syventämisessä ja ilmastoriskien arvioinnissa sekä sopeutumistarpeiden ja toimien tunnistamisessa.
- Alueellisen sidosryhmäverkoston kokoaminen sopeutumistarkastelujen ja -tutkimuksen alueellistamisen ja alueellisen riskitarkastelun tueksi. Verkosto Uudenmaan sopeutumistyölle muodostui hankkeen ensimmäisen työpajan myötä. Verkosto sitoutetaan Uudenmaan ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman valmisteluprosessiin esim. työpajojen myötä. Tämä on koko hankkeen ajan jatkuvaa työtä. Tämän sidosryhmäyhteistyön kautta rakennetaan hankkeessa myös lopullinen sopeutumissuunnitelma, jossa tunnistetaan alueelle keskeisiä riskejä, sopeutumistarpeita ja sopeutumistoimien vastuita.

Euroopan unionin
osarahoittama

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuva yritys

(ET 1.1, 1.2, 2.1, 2.3)

- Merkitse onko kyse määritelmän mukaiseen yhteiskehittämiseen osallistuvasta yrityksestä: Määritelmän mukaiset yritykset osallistuvat omalla aktiivisella panoksellaan verkostoihin ja laajempiin innovaatiotoiminnan ekosysteemeihin, jotka ovat johdettuja ja organisoituja innovaatiotoiminnan kehittämissyhteisöjä. Täyttääkseen osallistumisen määritelmän yrityksen panoksen tulee olla luonteeltaan aktiivista.

→ **Indikaattoriin raportoitavassa toimenpiteessä ja sen tuloksessa tulee toteutua a) yhteiskehittäminen ja b) osallistuvan yrityksen aktiivisuus.**

- **Selite:** Kuvaa, miten yritys on osallistunut yhteiskehittämiseen hankkeessa. Mitä yhteiskehittämisellä on tavoiteltu, mitä on saatu aikaan?
- Huom! Voi raportoida vain niitä organisaatioita, jotka ovat organisaatio-tyypiltään mikroyrityksiä, pienyrityksiä, keskisuuria yrityksiä tai suuryrityksiä.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Esimerkki indikaattorin N003 raportoinnista

- Kuvaus jää liian suppeaksi

N003 Yhteiskehittämiseen osallistuva yritys

Kyllä

Selite

Aktiivinen osallistuminen yhteiskehittämisen viiteryhmässä

Hyviä esimerkkejä indikaattorin NO03 raportoinnista

NO03

Yhteiskehittämiseen osallistuva yritys

Kyllä

Selite

Yritys osallistui maksatusjaksolla (TP1) vetämään ruokahävikkiekosysteemin yhteiskehittämisen työpajasarjaan (jossa yhteensä kolme työpajaa 11.12.-24, 27.2.-24 ja 10.4.-25), jossa tutustuttiin alan toimijoiden kesken, tunnistettiin ruokahävikkiekosysteemin haasteita ja ideoitiin ratkaisuja näihin haasteisiin sekä tehtiin konkreettisia kokeilusuunnitelmia.

Selite

on osallistunut hankkeen toimenpiteessä T3.1 uudiskohteen simulointiratkaisujen kehittämiseen ja lähötietojen määrittämiseen. Se on myös osallistunut aktiivisesti kahdenväliseen yhteydenpitoon sähköpostitse ja puhelimitse kanssa.

Selite

1. Yhteiskehittämistyöpajaan osallistuminen: Oppimisympäristöjen uudenlaiset tarpeet -työpajan tavoitteena oli tuoda esiin käyttäjien (rehtorit, opettajat), kaupungin tilapalveluiden asiantuntijoiden, Aivoliiton ja yritysten näkökulmia fyysisten oppimisympäristöjen kehittämiseen koulujen uudenlaisia tarpeita vastaaviksi. Kouluissa on tarve saada aggressiivisille oppijoille tyyntymisen tiloja, ja toisaalta kaikille oppijoille paikkoja rauhoittumiseen esimerkiksi välituntien aikana.

2. Tutustumis- ja verkostoitumiskäynti koulussa ja peruskoulussa: Vierailua tarjottiin fyysisten oppimisympäristöjen kehittämisestä kiinnostuneille yrityksille. Päivän tavoitteena oli kuulla tarkemmin käyttäjien tarpeita ja yritysten mahdollisia ratkaisuja niihin, ja tutustumiskäynnin työpajaosuudessa kannustettiin yrityksiä verkostoitumaan mahdollista yhteistä kehittämisideaa silmällä pitäen. Tilaisuuksien pohjalta pystyttiin luomaan innovaatiohaasteelle raamit.

RCO27 Kansalliset/alueelliset/paikalliset ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategiat (ET 2.2)

- Merkitse tuella aikaansaatuja kansallisten, alueellisten tai paikallisten ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategioiden lukumäärä.
 - Strategia on hyväksytty käyttöön otettavaksi tai toimeenpantavaksi.
 - Indikaattori kattaa myös vesivarojen ilmastokestävää käyttöä ja suojelua edistävät strategiat.
 - Indikaattorituotoksiksi luetaan uudet sekä merkittävästi päivitetyt strategiat että niihin kiinteästi liittyvät toimenpidesuunnitelmat.
- Selite: Nimeä strategia tai toimeenpanosuunnitelma. Kuvaa hankkeen roolia strategian aikaan saamisessa.

RCO27 Kansalliset/alueelliset/paikalliset ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategiat

kpl

Selite

Alueellinen ilmastonmuutokseen sopeutussuunnitelma valmistuu myöhemmässä vaiheessa.

Indikaattoria tukee seuraavat toteutetut toimenpiteet: Raportti Uudenmaan haavoittuvuudesta ja altistumisesta ilmastonmuutoksen vaikutuksille (Toimenpide 1.1), Kuvaus Uudenmaan haavoittuvuudesta ja altistumisesta (Toimenpide 1.3), sekä kuvaus alueen ilmastoriskeistä ja näiden riskitekijöiden luonteesta (Toimenpide 1.2, indikaattori NR10)

Euroopan unionin
osarahoittama

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

Tulosindikaattorit

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Tulosindikaattorit

		ET 1.1	ET 1.2	ET 1.3	ET 2.1	ET 2.2	ET 2.3	ET 7.1
RCR01	Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	X	X	X	X	X	X	X
SL01	joihin työllistyvät naiset							
RCR03	Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	X	X	X	X		X	X
RCR19	Yrityksen, joilla on suurempi liikevaihto							X
NR01	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	X	X		X	X	X	X
NR02	TKI-infrastruktuuria käyttävät yritykset	X						
NR03	Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan			X				X
NR07	Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut				X			
NR08	Päästövähennyksiä, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot				X			
NR09	Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa				X			X
NR10	Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen kehitetyt uudet ratkaisut					X		
NR11	Kiertotaloutta tai korkean jalostusasteen biotaloutta edistävät demonstraatiot						X	

**Euroopan unionin
osarahoittama**

RCR01 Uudet tuella aikaansaadut työpaikat (ET 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.3, 7.1)

- Hankkeen toimenpiteen seurauksena syntynyt uusi työpaikka.
 - Uudella työpaikalla tarkoitetaan hankkeen toimenpiteiden seurauksena syntyvää uutta kokoaikaista vastaavaa työtilaisuutta, johon palkataan uusi työntekijä pysyvään, jatkuvaluonteiseen tehtävään.
 - Jatkuvaluonteisella tehtävällä tarkoitetaan sitä, että työsuhde kestää vähintään vuoden hankkeen päättymisen jälkeen.
- Ilmoita uudet työpaikat henkilötyövuosina, kahden desimaalin tarkkuudella. Kappalemäärä kuvaa kokoaikaiseksi muutetun henkilön työpanosta.
 - Jos syntyy kaksi osa-aikaista työpaikkaa (esim. 50 %:n työajalla työskentelevä osa-aikainen työpaikka), ilmoitetaan se yhtenä kokoaikaisena uutena työpaikkana.
- Hankehenkilöstöä ei lasketa mukaan.
- **Selite:** Ilmoita tehtävänimike (ei henkilöiden nimiä). Kuvaa, miten hankkeen toimenpiteet ovat vaikuttaneet työpaikan syntymiseen.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Esimerkkejä indikaattorin RCR01 raportoinnista

RCR01	Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	kpl	4
	Selite		
	Hakaniemen hallissa toteutetussa [] kokeilun rohkaisemana yrittäjä perusti oman ravintolan []. Hankkeen aikana toiminta on kasvanut niin, että ravintola on muuttanut suurempiin tiloihin. Ravintola työllistää tällä hetkellä 4 täyspäiväistä ihmistä, joista kaksi on naista.		

RCR01	Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	kpl	2
	Selite		
	Sittenmin kaksi [] valmistunutta opiskelijaa on työllistynyt uuteen, hankkeen tuloksena syntyneeseen yritykseen tehtävänimikkeillä asiantuntija ja strategiakehittäjä.		

Euroopan unionin
osarahoittama

RCR03 Tuote- tai prosessi-innovaatioita toteuttava pk-yritys (ET 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 7.1)

- Merkitse, onko yritys saanut aikaan tuote- tai prosessi-innovaation tuen seurauksena.
 - Tuote-innovaatio on uusi tai merkittävästi kehitetty tuote tai palvelu liittyen esim. sen ominaisuuksiin, käyttäjäystävällisyyteen tai osiin. Prosessi-innovaatio on uusi tai merkittävästi kehitetty tuotantoprosessi, jakelumenetelmä, tukitoiminto tai vastaava.
 - Innovaatiotoiminta voi olla yritykselle uutta tai olemassa olevan innovaatiotoiminnan laajentamista uusien tuotteiden tai prosessien suuntaan. Kyseessä voi olla yritys, joka aloittaa innovaatiotoimintaansa, laajentaa sitä tai innovoi uusilla tuotteilla tai prosesseilla.
 - Tuote- tai prosessi-innovaatioiden tulee olla uusia tuettavalle yritykselle. Niiden ei tarvitse olla uusia markkinoilla. Innovaation on voinut alun perin kehittää joko tuettu yritys tai jokin muu yritys tai organisaatio. Tuetussa yrityksessä tai muussa organisaatiossa aiemmin kehitetyn innovaation käyttöön ottaminen sellaisenaan, ilman tuote- tai prosessi-innovaation jatkokehittämistä tms., ei ole indikaattorissa tarkoitettua innovaatiotoimintaa.
 - Raportoida voi organisaatioita, jotka ovat organisaatiotyyppiltään mikroyrityksiä, pienyrityksiä, keskisuuria yrityksiä.
- **Selite:** Nimeä innovaatio(t). Kuvaa, miten hanke on tukenut innovaation syntymistä.
- Huom. Usein yritys on saanut hankkeeseen osallistumisesta rahanarvoista etua (de minimis). Huomioi asia selitteessä, myös (ja etenkin) silloin, kun kyse ei ole de minimis -toimenpiteestä.

Esimerkki indikaattorin RCR03 raportoinnista

RCR03

Tuote- tai prosessi-innovaatioita toteuttava pieni tai keskisuuri yritys

Kyllä

Selite

U [] ehdään kokeilut 2024 aikana, joissa testataan []. Tavoitteena on saavuttaa hyvä kasvu ja korkea laatu kasveissa. Kokeilussa ovat mukana []. Myöhemmin mukaan otetaan myös uusia kasveja, kuten []

Selite

Kehittämiskprosessi saatu päätökseen, tuloksena uusi [] tuote palveluvalikoimassa. Tuote: [] erilaisina pakettivaihtoehtoina.

Selite

Markkinointimateriaalien ja niiden tuotannon ja hallinnan prosessien uusiminen sekä monipuolinen toiminnan kehittäminen AI:tä hyväksikäyttäen

Selite

Kokeilee ja kehittää jatkuvasti uusia tuotteita, hyödynsi de-minimis-toimenpiteenä tehdyn viljelykokeen tuotoksia uusien tuotteiden [] kehittämiseksi.

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut (ET 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 7.1)

- Merkitse tuella aikaansaadut, verkostoissa ja innovaatioekosysteemeissä (mukaan lukien yritysten ja klustereiden verkostot) tai kokeilualustoissa kehitetyt tuotteet, palvelut, prosessit, ratkaisut, sovellukset, järjestelmät, toimintatavat, mallit, kokeilut, pilotit ja keksinnöt.
 - Verkostot ja innovaatioekosysteemit ovat joko hankkeessa toimivia tai hankkeen toiminnan seurauksena syntyneitä.
- **Selite:** Nimeä jokainen innovaatio/tuote/palvelu. Kuvaa verkoston ja hankkeen roolia toteutuksessa.
- Huom. Usein tämä indikaattoritoteuma kannattaa merkitä tuensaajaorganisaation taustalomakkeelle, kun kyseessä on yleisesti hyödynnettävä ja laajan joukon käyttöön tarkoitettu tulos/tuotos. Osallistuneen organisaation taustalomakkeelle indikaattoritoteuma merkitään silloin, kun kyseessä on nimenomaan kyseisen organisaation käyttöön kehitetty ratkaisu.

Hyvä esimerkki indikaattorin NR01 raportoinnista

NR01	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	kpl	1
	Selite		

Hankkeessa muodostettiin tuen saajan ja kohderyhmien kesken uusi menettelytapa, joka on kuvattu toimintamallidokumentissa SeutuRuutu hulevesisuunnittelun tukena. Menettelytavasta on sovittu organisaatioiden kesken hulevesiaineistosopimuksella. Kyseessä on myös uusi palvelu tarkkaan määritellylle käyttäjäryhmälle.

Euroopan unionin
osarahoittama

Selite

Hankeessa toteutussa Lähiruoan pienhankintapilotissa kehitettiin kykyä hyödyntää Dynaamisen hankintajärjestelmän (DPS eli Dynamic Purchasing System) omaksumisessa ja käyttöönotossa. Pilotissa kehitettiin hankintaprosessia eli Dynaaminen hankintajärjestelmää, joka on kansallisen hankintalain mahdollistama verrattain uusi, sähköinen ja joustava hankintamenettely, joka muistuttaa paikoin puitejärjestelyä, mutta soveltuu erityisesti kunnille ja kaupungeille pientuottajien tuotteiden, lähiruoan ja luomutuotteiden hankintaan. Pilotin tavoitteena oli edistää vajaakäyttöisen hankintamenetelmän käyttöönottoa ja pientuottajien, tässä tapauksessa leipomoyrittäjien, osallistumismahdollisuuksia julkisissa ruokahankinnoissa ja tukea tuottajasuhteiden kehittämisessä. Tuloksen: toteuttaa kilpailuksen, jonka lopputuloksena syntyy asiakkuus Uudellamaalla sijaitsevan leipomin kanssa (aikaisemmin leipomotuotteet ovat tulleet toisesta maakunnasta)

NR01	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	kpl	1
	Selite		
	Biokaasutuottajien verkosto tunnisti omien palveluiden tarjoamisessa puutteen. Yksin jokaisen tuottajan on haastavaa vastata asiakkaiden energiatarpeeseen (esim. teollisuudessa), mutta he voivat kehittää mahdollisesti yhteispalvelua joka tukisi alan kehittymistä vartenotettavaksi energialähteeksi tulevaisuudessa. Biokaasutuottajien verkoston asiakkuuden tunnistaminen, tuotantolaitteiden ja markkinointiprosessin ja palvelun yhteiskehittäminen. Tätä tullaan jatkossa edistetään mm. Äkillisen rakennemuutoksen rahoituksen saaneiden hankkeiden toimesta Vakka-Vire ja Vakka-Suomen Elinvoimaklusteri - hankkeissa.		

NR02 TKI-infrastruktuuria käyttävät yritykset (ET 1.1)

- Merkitse, onko kyse yrityksestä, joka hyödyntää hankkeen aikana rakennettavaa TKI-infrastruktuuria tai aiemmin muulla rahoituksella rakennettua TKI-infrastruktuuria.
- **TKI-infrastruktuurin hyödyntäminen on EU:n valtiontukisääntelyn alaista toimintaa.** Osallistuvan yrityksen osalta tämän indikaattorin yhteydessä tarkasteltavia seikkoja:
 - Jos yritys käyttää tutkimusorganisaation kiinteää omaisuutta, henkilöstöresurssia tms. omaan taloudelliseen toimintaansa, niin
 - **tuki on de minimis -ehtoista, jos yritys ei maksa hyödyntämisestä markkinahintaa**
 - tuki ei ole de minimis -ehtoista, jos yritys maksaa TKI-infrastruktuurin hyödyntämisestä markkinahinnan. Valtiontukea ei siirry yritykselle sillä edellytyksellä, että tutkimusorganisaatio saa riittävän korvauksen palveluistaan.
- Jos kyse on tutkimusorganisaation ja yritysten kesken tehtävästä yhteistyöstä, jossa tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä ja immateriaalioikeudet jaetaan tasapuolisesti yhteistyöosapuolien kesken (molempien ehtojen on täytyttävä), niin tuki ei ole de minimis -ehtoista.

Esimerkkejä indikaattorin NR02 raportoinnista

- **Selite:** Kirjoita mitä TKI-infrastruktuuria yritys on käyttänyt ja mihin tarkoitukseen. Mainitse, jos kyse on de minimis -toimenpiteestä. Jos kyse ei ole de minimis -toimenpiteestä, on tämä perusteltava selitteessä.

Kuvaus jää liian suppeaksi:

NR02 TKI-infrastruktuuria käyttävä yritys

Kyllä

Selite

TKI-infrastruktuuri mahdollistaa yrityksen kehitystarpeet. Työtä jatketaan hankkeen päätyttyä.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Hyviä esimerkkejä indikaattorin NR02 raportoinnista

NR02

TKI-infrastruktuuria käyttävä yritys

Kyllä

Selite

analyysilaitteistoa hyödynnettiin kasvi-hormonianalytiikan kehittämisessä.

saatiin yritykseltä. Kyse on ja yrityksen kesken tehtävästä yhteistyöstä, jossa tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä ja immateriaalioikeudet jaetaan tasapuolisesti yhteistyösopuolien kesken eikä tuki tuki siten ole de minimis -ehtoista. Tulokset julkaistaan myöhemmin valmistuvassa opinnäytetyössä.

Selite

Yritys on hyödyntänyt

elintarviketekniikan laboratoriota kehitystyössään.

Selite

kerrosviljelykonttia on käytetty

viljelyn testaamisessa (TP3) (de minimis toimenpide)

Käytetty

kuivaus, uutto ja analytiikkalaitteistoa

uuttoon (de minimis)

Selite

Yritys on hyödyntänyt

tekoälyratkaisun kehittäminen

TKI-infrastruktuuria syksyllä 2024 ja keväällä 2025. Esimerkki hyödyntämisestä on yrityksen asiantuntijoiden toimesta palvelimilla ja pilvipalveluita hyödyntäen.

NR03 PK-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan (ET 1.3, 7.1)

- Merkitse, onko kyse yrityksestä, jonka on aloittanut hankkeen toimenpiteiden seurauksena uutta liiketoimintaa.
 - Uuden liiketoiminnan tulee olla pk-yrityksen kannalta uutta. Uuden liiketoiminnan aloittaminen voi tarkoittaa uusilla tuotteilla vanhoille markkinoille menemistä, vanhoilla tuotteilla uusille markkinoille menemistä tai uusilla tuotteilla uusille markkinoille menemistä.
- **Selite:** Kerro, minkälaisesta liiketoiminnasta on kyse. Kuvaa, miten hankkeen toimenpiteet ovat tukeneet uuden liiketoiminnan aloittamista.
- Ota kantaa myös siihen, onko yritys saanut hankkeeseen osallistumisesta rahanarvoista etua.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Esimerkki indikaattorin NR03 raportoinnista

Kuvaus jää liian suppeaksi:

NR03	Pk-yritys, joka aloittaa uuden liiketoiminnan
	Kyllä
	Selite
	Yritys on toteuttanut uuden palvelun uutena liiketoimintana onnistuneesti.

Riittävän yksilöity kuvaus:

NR03	Pk-yritys, joka aloittaa uuden liiketoiminnan
	Kyllä
	Selite
	otettiin osaksi aktiviteettivalikoimaa ja osana myös talven pilottitapahtumaa, kun alueelle tullut uusi yrittäjä kehitti siitä liiketoiminnan keskustelujen pohjalta.

Euroopan unionin
osarahoittama

NR07 Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut (ET 2.1)

- Merkitse päästövähennyksiä edistävien uusien ratkaisujen lukumäärä. Uudet ratkaisut voivat liittyä esimerkiksi rakennusten lämmitysratkaisuihin tai fossiilisten polttoaineiden korvaamiseen vaihtoehtoisilla energianlähteillä.
- **Selite:** Nimeä jokainen uusi ratkaisu. Kuvaa hankkeen roolia.
- Huom. Usein indikaattoritoteuma kannattaa merkitä tuensaajaorganisaation taustalomakkeelle, kun kyseessä on yleisesti hyödynnettäväksi tarkoitettu ratkaisu.
- Osallistuneen organisaation taustalomakkeelle indikaattoritoteuma merkitään silloin, kun kyseessä on aidosti kyseisen organisaation käyttöön kehitetty ratkaisu.
 - Huomioitava, onko yritys saanut hankkeeseen osallistumisesta rahanarvoista etua.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Hyviä esimerkkejä indikaattorin NR07 raportoinnista

NR07	Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut	kpl	1
	Selite		
	Taloyhtiön energiatoimenpiteet -peli, https://gnf.fi/wp-content/uploads/2024/11/27.11-BLOCKCC-toimenpidekortit-muokatut.pdf		

NR07	Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut	kpl	6
	Selite		
	1) Kestävyyssuutoksen työkalupakki yrityksille ja yritysneuvojille 2) Hankkeessa konseptoitii uudenlainen tapa lisätä yritysten mielenkiintoa ja tapaa oppia kestävimmistä energiavaihtoehtoista niin, että heidän osaaminen kasvaa myös toisilta oppien ja toisiin tutustuen ja että yrityksillä olisi myös mahdollisuus verkostoitua toistensa kanssa. Konsepti: Yritysvierailu ja energia-afterit. 3) Hankkeessa konseptoitii hiiliviisauden valmennussarja esimerkiksi yritysneuvojien ja -kehittäjien käyttöön 4) Vaikuttavuusmittari 5) Pk-yritysten kiertotalouden tiekartta 6) Konepajojen hiiliviisaat lämmitysmuodot		

Euroopan unionin
osarahoittama

NR08 Päästövähennyksiä, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot (ET 2.1)

- Merkitse määrä demonstraatioille, joita julkinen organisaatio on testannut tai kokeillut.
 - Testauksen tai kokeilun perusteella voidaan arvioida demonstraation käyttöönoton mahdollisuudet julkisessa organisaatiossa tai yrityksessä.
 - Indikaattorituotoksena merkitään sellainen demonstraatio, jonka havainnollistama toiminta edistää päästövähennyksiä, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa.
- **Selite:** Kerro, millainen demonstraatio on toteutettu. Voit kuvata myös tuloksia ja käyttöönoton mahdollisuuksia.
- Huom! Kukin demonstraatio raportoidaan vain kerran silloinkin, kun sitä testataan tai kokeillaan useammassa hankkeeseen osallistuvassa organisaatiossa.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Hyviä esimerkkejä indikaattorin NR08 raportoinnista

NR08	Päästövähennyksiä, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot	kpl	0
	Selite		
	Valmistelussa on mittauksen toteuttaminen (erittäin) pienen tuulivoimalan tuottokyvystä erilaisissa tuuliolosuhteissa (laitteisto on olemassa). Demonstraatiossa mitattaisiin siis täsmällistä tuuliolosuhdetta ja samassa sijainnissa olevaa sähköenergian tuotantoa pienellä tuulivoimalalla.		

Euroopan unionin
osarahoittama

NR09 Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa (ET 2.1)

- Merkitse, onko kyse pk-yrityksestä, joka on aloittanut hankkeen ansiosta uutta liiketoimintaa. Indikaattorin tarkoittama uusi liiketoiminta perustuu energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin. Uuden liiketoiminnan tulee olla pk-yrityksen kannalta uutta. Uuden liiketoiminnan aloittaminen voi tarkoittaa uusilla tuotteilla vanhoille markkinoille menemistä, vanhoilla tuotteilla uusille markkinoille menemistä tai uusilla tuotteilla uusille markkinoille menemistä.
- **Selite:** Kerro, minkälaisesta liiketoiminnasta on kyse ja miten hankkeen toimenpiteet ovat sitä edistäneet.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

NR10 Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen kehitetyt uudet ratkaisut (ET 2.2)

- Merkitse ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien uusien ratkaisujen lukumäärä.
 - Sopeutumiseen kehitettävät ratkaisut voivat liittyä esimerkiksi äärimmäisiin sää- ja vesioloihin liittyviin ennakkovaroitussjärjestelmiin, ohjeistuksiin ja varautumissuunnitelmiin, riskikäsitysten ja käyttäytymisen muuttamiseen tähtäävään tiedotukseen, infrastruktuurin kuten vesi-, energia-, liikenne- ja viestintäverkkojen, jätehuollon ja ruokaturvan ilmastokestävyyden parantamiseen sekä seurantajärjestelmiin nopean reagoinnin mahdollistamiseksi.
- **Selite:** Nimeä uudet ratkaisut, kuvaa hankkeen roolia ratkaisun kehittämisessä.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

NR11 Kiertotaloutta tai korkean asteen biotaloutta edistävät demonstraatiot (ET 2.3)

- Merkitse sellaisten demonstraatioiden lukumäärä, joita julkinen organisaatio tai yritys on testannut tai kokeillut.
 - Testauksen tai kokeilun perusteella voidaan arvioida demonstraation käyttöönoton mahdollisuudet julkisessa organisaatiossa tai yrityksessä.
 - Demonstraatiot voivat kohdistua kaikille yritystoiminnan osa-alueille tai julkisiin organisaatioihin.
 - Hankkeen tuloksina mukaan luetaan myös pilotit.
- **Selite:** Kerro, millainen demonstraatio on toteutunut. Voit kuvata myös, keitä kokeiluun on osallistunut.
- Huom! Kukin demonstraatio raportoidaan vain kerran silloinkin, kun sitä testataan tai kokeillaan useammassa hankkeeseen osallistuvassa organisaatiossa.
 - Merkitään silloin usein tuensaajaorganisaation taustalomakkeelle. Demonstraatioissa mukana olleille organisaatioille voi toteutua indikaattori *NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuva yritys*.

Esimerkki indikaattorin NR11 raportoinnista

NR11	Kiertotaloutta tai korkean jalostusasteen biotaloutta edistävät demonstraatiot	kpl	2
	Selite Uudelleenkäytettävien astioiden pilotointi kaupunkitapahtumassa Tapiolan vapun avaus (1 kpl). Julkisten hankintakriteerien vieminen käytäntöön: kriteereistä erilliskeräys on otettu käyttöön jo muutamassa käynnissä olevassa urakassa, lisäksi kriteerit tulevat kaupungin rakennustekniset työt -hankinnan tarjouspyyntöön (1 kpl).		

Euroopan unionin
osarahoittama

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

Kiitos!

eakr@uudenmaanliitto.fi

www.rakennerahastot.fi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**KYMEN
LAAKSON
LIITTO**

